

februari 2014

# Informatiekaart

## *Overgangsregime*

## *AWBZ cliënten*

TransitieBureau  
Wmo

# Overgangsregime AWBZ- cliënten in 2015

Het overgangsregime betreft:

- Zorgvuldige transitie van cliënten van de huidige AWBZ naar de Wmo;
- Het verschuiven van taken van de AWBZ naar de Wmo (van CIZ/Zorgkantoren naar gemeenten);
- Invulling van het wettelijke overgangsrecht (overgang van rechten, plichten en gegevens);
- Gezamenlijke verantwoordelijkheid voor de communicatie naar de burger over de veranderingen.

Om vraagstukken rondom het overgangsregime gezamenlijk uit te werken is een werkgroep gestart waarin VWS, VNG, CIZ en een aantal gemeenten participeren. Via de website [invoeringwmo.nl/overgangsregime](http://invoeringwmo.nl/overgangsregime) houden zij u op de hoogte.

## Hoe ziet het overgangsrecht eruit?

- Vanaf 1 januari 2015 nemen gemeenten de taken van het zorgkantoor over voor de AWBZ cliënten die naar de Wmo gaan.
- Cliënten die op 1 januari 2015 AWBZ zorg ontvangen, behouden gedurende een jaar (tenzij indicatie eerder afloopt) de rechten die verbonden zijn aan het indicatiebesluit. De zorg en ondersteuning wordt onder dezelfde condities geleverd als in de AWBZ, wat betekent dat de cliënt een vergelijkbaar aanbod krijgt. Dit betekent niet per definitie dat de zorg of ondersteuning door dezelfde aanbieder geleverd wordt of op dezelfde wijze.
- De eigen bijdrage blijft (indien van toepassing) gelden gedurende het overgangsjaar. De baten zijn voor de gemeente.
- Het overgangsrecht geldt ook voor cliënten die zorg inkopen met een persoonsgebonden budget (pgb).
- In overleg met de cliënt, kan de gemeente afspraken maken over een vervangend Wmo-ondersteuning-arrangement gedurende de overgangsperiode. Voorwaarde is dat de cliënt daarmee instemt.
- Alle oude AWBZ-aanspraken eindigen van rechtswege na afloop van het overgangsrecht.

## Uitzonderingen

- Het overgangsrecht voor cliënten die per 1 januari 2015 een indicatie hebben voor beschermd wonen houdt in dat zij gebruik kunnen blijven maken van beschermd wonen gedurende een nog vast te stellen termijn, maar tenminste voor een periode van vijf jaar of, indien de lopende indicatie voor een kortere termijn geldt, voor de nog resterende duur van die indicatie.

## Uitzonderingen

- Cliënten met een 'lage' zvp die deze per 1 januari 2015 niet verzilveren in Verblijf, maar gebruik maken van extramuraal zorg vallen onder de overgangsregeling van de Wet langdurige zorg (zie overgangsrecht Wet Langdurige zorg). Zij krijgen 1 jaar de tijd om een keuze te maken tussen intramuraal zorg of ondersteuning vanuit de Wmo.

## Overgangsrecht en de 'oude' Wmo

- Wanneer de wet op 1 januari 2015 in werking treedt, vervalt de huidige Wmo. De Wmo 2015 bepaalt dat beschikkingen afgegeven voor 1 januari 2015, hun rechtskracht behouden.
- Als de gemeente beleidswijzigingen maakt die ook effect hebben op beschikkingen afgegeven vóór 1 januari 2015, moet rekening gehouden worden met het Europees Verdrag tot Bescherming van de Rechten van de Mens, omdat bij het wijzigen van een al uitgegeven beschikking mogelijk sprake kan zijn van aantasting van het eigendom<sup>1</sup>, wat betekent dat de beschikking niet zomaar aangepast mag worden en dat er sprake moet zijn van een redelijke overgangstermijn. Daarbij is onderscheid te maken tussen hulpmiddelen, rolstoelen en woningaanpassingen enerzijds en tussen Huishoudelijke hulp anderzijds. Iemand die een hulpmiddel of woningaanpassing of rolstoel heeft gekregen behoudt die tenzij blijkt dat hij die niet langer nodig heeft. Omdat op de huishoudelijke hulp een korting op het budget plaatsvindt, kan de gemeente de beschikking aanpassen. De gemeente moet daarbij rekening houden met de wettelijke termijnen in de Awb. Die bedragen maximaal een half jaar overgangstermijn nadat de beschikking is afgegeven. Zie hiervoor ook de ledenbrief die de VNG heeft uitgegeven. ([www.vng.nl/files/vng/brieven/2013/lbr.pdf](http://www.vng.nl/files/vng/brieven/2013/lbr.pdf))

<sup>1</sup> Artikel 1 van het Eerste Protocol bij het EVRM en artikel 17 van het EU-Handvest

## Wat betekent dit voor gemeenten?

Om uitvoering te geven aan het overgangsrecht, moeten gemeenten voor 2015 passende ondersteuning inkopen. Gemeenten kunnen zich hiervoor baseren op de beleidsinformatie die zij in 2013 en begin 2014 ontvangen hebben van het CIZ, CAK en Vektis met daarin opgenomen de indicatie-, consumptie-, en declaratiegegevens, en de individuele cliëntgegevens.

## Wat moet er in 2014 gebeuren?

### 1. Overdracht van cliëntgegevens

- **Verwerking persoonsgegevens.** Gemeenten ontvangen informatie over de zorg van individuele cliënten, zodat gemeenten het gesprek/onderzoek kunnen starten met de cliënten voor de overgang naar de Wmo 2015. Het betreft een BSN, indicatie gegevens en gegevens over zorgconsumptie. De overdracht van de cliëntgegevens vindt plaats vanaf 1 juli 2014, maar pas na publicatie van de wet in de Staatscourant. Meer informatie hierover vindt u op [invoeringwmo.nl/informatievoorziening](http://invoeringwmo.nl/informatievoorziening).
- **Rol CIZ.** Na publicatie van de Wmo 2015, wordt bij ministeriële regeling - namelijk de zorgindicatieregeling - op grond van de AWBZ geregeld dat de geldigheidsduur van extramurale indicatiebesluiten door het CIZ beperkt wordt.
- Aanvragen ingediend voor 1 januari 2015, worden door het CIZ afgehandeld. De gemeente wordt verantwoordelijk voor het leveren van de zorg en ondersteuning aan de cliënt die voortvloeit uit deze indicatie. Gemeenten worden geïnformeerd over deze besluiten middels de overdracht van cliëntgegevens. Meer informatie hierover vindt u op de informatiekaart informatievoorziening.

### 2. Keuzevrijheid van de cliënt en inkoop

- In de AWBZ heeft de cliënt het recht om bij een aanbieder naar keuze zorg te ontvangen, voorop gesteld dat er een contract met het zorgkantoor is. Ook in de Wmo heeft de cliënt keuze uit aanbieders, waar de gemeente een contract mee heeft. Van de gemeente wordt verwacht dat zij in 2014 in overleg treedt met de aanbieder waar de cliënt al zorg ontvangt, met als doel om op acceptabele voorwaarden tot overeenstemming te komen. Lukt dat niet, dan kan het voorkomen dat de cliënt naar een andere, wel gecontracteerde aanbieder van zijn keuze moet overstappen, net zoals dat onder de AWBZ het geval zou zijn.

### 3. Gemeenten dienen rekening te houden met onderzoeksstappen indien zij beschikkingen uitgegeven onder de 'oude' Wmo aan wil passen.

Wilt u als gemeente uw beleid aanpassen en heeft dit gevolgen voor reeds verstrekte beschikkingen (bijvoorbeeld minder uren Huishoudelijke hulp)? Dit moet conform AWB gebeuren en het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens. Zie hiervoor ook de beschrijving onder 'overgangrecht en de oude Wmo'. Investeer niet alleen in het op basis van de Wmo 2015 voorgeschreven onderzoek, maar ook in de wijze waarop u de boodschap brengt: bijvoorbeeld door gesprekken met cliënten of het organiseren van een voorlichtingsbijeenkomst.

### Waar vindt u meer informatie?

- [www.invoeringwmo.nl/overgangsregime](http://www.invoeringwmo.nl/overgangsregime)
- Houd de ledenbrieven van de VNG in de gaten en kijk regelmatig op [www.invoeringwmo.nl/overgangsregime](http://www.invoeringwmo.nl/overgangsregime)
- Houd de website van het CIZ in de gaten: [www.ciz.nl](http://www.ciz.nl)
- Wettekst Wmo 2015

### Welke informatie komt beschikbaar?

- Transitieplannen
- Handvatten overgangsproces

- **In kaart brengen wanneer de gemeente hoeveel cliënten kan verwachten.** Het is daarbij belangrijk dat u vanaf 1 november 2014 uw toegangsfunctie heeft ingericht en dat de gespreksvoerders zijn opgeleid.
- **Om continuïteit van zorg en ondersteuning te garanderen** en ondersteuning volgens de Wmo 2015 te bieden, is het aan te bevelen om voor 1 november 2014 de cliënten geïnformeerd te hebben. U ontvangt voor de communicatie richting de cliënt handvatten van het TransitieBureau. Op [invoeringwmo.nl](http://invoeringwmo.nl) vindt u hierover binnenkort nadere informatie.
- **In gesprek met aanbieders over de mogelijkheden om voor lopende indicaties de ondersteuningsarrangementen zo nodig aan te passen.** Aanbieders kunnen meedenken over mogelijke alternatieve arrangementen voor cliënten. Denk aan het samenvoegen van doelgroepen, of het inzetten van meer informele zorg en vrijwilligers, onder leiding van professionals. De aanbieder kent de cliënt en kan vanuit de praktijk meedenken. De aanbieder kan ook een belangrijke rol spelen bij de communicatie.
- **Met aanbieders afspraken maken over aanbod**, zodat per 1 januari 2015 zorg en ondersteuning geleverd kan worden.
- **Opstellen verordening**
- Vanaf 1 januari 2015 moeten gemeenten de **toegangsfunctie** ingericht hebben, ook voor spoedgevallen. Veranderingen in de persoonlijke situatie van een burger kunnen ertoe leiden dat snelle actie noodzakelijk en die direct ondersteuning nodig hebben. Goede informatievoorziening en afstemming met onder meer de zorgverzekeraar is belangrijk voor de inrichting van deze toegangsfunctie.

### Vragen en antwoorden

**Mag een gemeente al voor 2015 beschikkingen voor de nieuwe taken die uit de AWBZ overkomen afgeven?**

Ja, op basis van de verordening en het beleidsplan kan een beschikking Wmo afgegeven worden. Deze beschikking is rechtsgeldig vanaf 1 januari 2015.

**Heeft de bestaande AWBZ-cliënt gedurende het overgangrecht, recht op dezelfde aanbieder die hij onder de AWBZ had?**

Nee, de cliënt heeft geen recht op ondersteuning geleverd door dezelfde aanbieder. Het overgangsrecht betekent dat de rechten die verbonden zijn aan het indicatiebesluit behouden blijven. Als de cliënt bezwaar aantekent heeft dit bezwaar schorsende werking.

De informatie in deze kaart is gebaseerd op het wetsvoorstel Wmo 2015. Het wetsvoorstel Wmo 2015 moet nog goedgekeurd worden door de Tweede en Eerste Kamer. Aan de totstandkoming van deze publicatie is de grootst mogelijke zorg besteed. Het TransitieBureau kan niet aansprakelijk worden gesteld voor eventuele onjuistheden, noch kunnen aan de inhoud rechten worden ontleend.

Invoering WMO  
[www.invoeringWMO.nl](http://www.invoeringWMO.nl) | [helpdesk@invoeringwmo.nl](mailto:helpdesk@invoeringwmo.nl)

TransitieBureau Wmo  
t 070-340 6100

© Rijksoverheid | Februari 2014